

Göteborg den 21 oktober 2021

m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia:

m.naturmiljoenheten@regeringskansliet.se

**Yttrande i anledning av remiss av Artskyddsutredningens betänkande -
SOU 2021:51 ”Skydd av arter – vårt gemensamma ansvar”,
dnr M2021/01219**

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Våra medlemmar bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Strömstad till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet. SFPO tackar för möjligheten att få lämna synpunkter på Artskyddsutredningens betänkande om mer än 1 700 sidor; våra synpunkter fokuserar på frågor relaterade till yrkesfiske och baseras på grund av hög arbetsbelastning till vad som framgår av sammanfattningen.

Artskyddsutredningen har haft två huvuduppdrag: dels att se över artskyddsförordningen med fridlysningsreglerna, dels att förbättra förutsättningarna för arbetet med att förebygga, upptäcka och lagföra artskyddsrelaterad brottslighet.

Resonemanget om ägarens (verksamhetsutövarens) ansvar att inhämta kunskap om hur åtgärder eller verksamheter påverkar arter på s. 55 ff. är intressant. SFPO kommer i sammanhanget osökt att tänka på **Havs- och vattenmyndighetens ansvar vad gäller**

kunskap om de fiskarter som man förvaltar. Svenska Insjöfiskarna driver mot myndigheten att de ska förbättra sina synnerligen bristfälliga kunskapsunderlag vad gäller vissa arter (misshushållning); SFPO delar denna principiella uppfattning (exempelvis vad gäller siklöja). Våra medlemmar upplever det som ett stort problem att kunskapen om arter, som exempelvis pigghaj och ål, som klassificeras som akut hotade, inte är uppdaterad och därmed heller ej riktig.

Vad gäller **ål** upplever vi situationen som sådan att det förefaller som om ålen bara ska vara akut hotad (inga riktiga undersökningar har genomförts i nutid [här föreligger ett behov]) och detsamma gäller med avseende på pigghaj. Med avseende på ål har fisket skuldbelagts, såsom varande orsaken till den nuvarande situationen. TV-programmet ”Uppdrag granskning” (2021-10-20) visade på den huvudsakliga anledningen till ålens särskilt problematiska situation – vattenkraften (som fisket påtalat sedan länge). Här föreligger ett stort reellt behov av åtgärder mot vattenkraftens dödande av ål och för övrigt även av andra fiskarter (lax). Moderniseringen av den svenska vattenkraften skulle ha gjorts för decennier sedan och ävensom vattenkraften är mycket viktig så måste den miljöanpassas så att det helt onödiga fiskdödandet upphör.

Angående **pigghaj** finns det periodvis, på vissa ställen, så stora förekomster att det är ett stort problem för fisket. SFPO har påtalat detta och behovet av en undersökning för Havs- och vattenmyndigheten och SLU Aqua för ett flertal år sedan, men ingenting händer trots flertalet påstötningar och arten framstår för den i kunskap oinvidig som akut hotad. Det finns så mycket pigghaj att den till och med förekommer i hummertinor i hummerfisket.

Kunskap är viktigt och bör alltid vara basen för åtgärder, men den måste vara aktuell och relevant för att förvaltningen och skyddsåtgärder ska framstå som riktiga och trovärdiga. Här finns dessvärre ett stort förbättringsbehov. När lagstiftaren väljer att lägga ett stort ansvar på markägare och verksamhetsutövare när det gäller kunskapsunderlag hade det underlättat om staten med dess resurser föregått med gott exempel.

SFPO delar uppfattningen att det är en allvarlig brist att det saknas en tydlig, samlad information om något så grundläggande som vilka arter som omfattas av olika formella skydd, varför arterna är fridlysta och vilka ekologiska behov arterna har. Det behövs så klart en **lätt tillgänglig, samlad information om arterna och deras behov**. Förslagen i denna del på s. 57 f. vitsordas och det är lagstiftarens ansvar att tillhandahålla denna information på ett lättfattligt och tydligt sätt.

Vi har sedan länge betraktat **skarvens härjningar** med avsky. Att den invasiva arten kinesisk mellanskarv, som står för en betydande fiskdöd, alltsedan 1987 varit skyddad av fågeldirektivet är något som vi anser vara direkt felaktigt och som undergräver politikens trovärdighet. Att skarv går under benämningen ålekråka är inte utan anledning, skarven står för en stor ål- och fiskdödlighet. Andra länder, exempelvis Norge, har en avsevärt mycket sundare politik vad gäller skarv, det finns mycket att lära från Norges pragmatiska förhållningssätt till skarv och även säl. **SFPO anser att Sverige aktivt ska verka för att skarv tillfogas på listan över jaktbara fåglar i bilaga II till fågeldirektivet.**

SFPO anser att EU:s sälförordning behöver revideras för att **möjliggöra handel med sälprodukter**. Det saknas helt anledning att förbjuda handel med sälprodukter och härutöver är det kontraproduktivt i förhållande till den jakt som många ser som en absolut nödvändighet mot bakgrund av sälens explosionsartade tillväxt i exempelvis Östersjön (med kända negativa effekter för bland annat torsken).

Enligt officiella siffror är det ett faktum att **säl och skarv äter 30 gånger mer fisk än vad svenskt yrkesfiske fiskar i Västerhavet**. Det svenska yrkesfisket har fått bära skulden för överfiske etcetera under en lång rad av år, utan att det varit en sanning någon gång i modern tid. Som framkommit nu (Uppdrag granskning) vad gäller ålfisket är det inte yrkesfiskets fel att situationen är som den är. Dagens yrkesfiskare är mycket väl medvetna om nödvändigheten av att fisket som bedrivs måste vara långsiktigt hållbart.

Med avseende på det som sägs om system för **övervakning av oavsiktlig fångst och dödande** (s. 65 och i 12.16.8) vill klargöras att det redan idag i loggboken redovisas vilka bifångster som fås. Härutöver följer av frivillig certifiering (MSC) att även bifångster av annat än fisk ska rapporteras och så sker regelbundet. Utredningens förslag att "Havs- och vattenmyndigheten och Naturvårdsverket ska få i uppdrag att i samverkan ta fram vägledning gällande övervakning och rapportering av oavsiktlig fångst och dödande" behöver kompletteras på så sätt att fiskets producentorganisationer ska inbjudas att delta i samverkan. Att den administrativa börda som redan idag vilar på svenska yrkesfiskare är synnerligen tyngande måste beaktas.

I 15.3.3 nämns att det för närvarande finns 122 personliga **ålfisketillstånd**. Inga nya ålfisketillstånd utfärdas och de 122 är ej överlåtbara. Ålfiske har varit viktigt i Sverige sedan urminnes tider och mot bakgrund av dess betydelse i såväl historiska, kulturella som ekonomiska hänseenden (det sista för de kvarvarande ålfiskarna) samt förhållandet att det är vattenkraften som är ålens enskilt största hot förefaller det SFPO mycket märkligt att den siste svenska ålfiskaren redan är född. Regelverket måste omgående ändras och tillstånden göras överlåtbara.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman